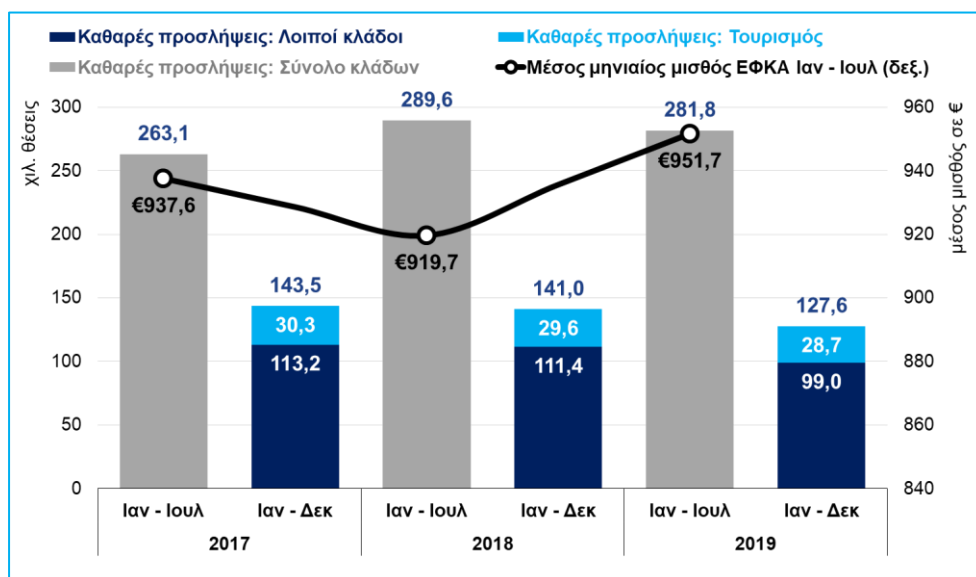

Μέσος μηνιαίος μισθός ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ και καθαρές προσλήψεις κατά το διάστημα Ιαν – Ιουλ και Ιαν – Δεκ των ετών 2017 – 2019
(ΕΡΓΑΝΗ, Δεκ. 2019 και ΕΦΚΑ, Ιουλ 2019)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασικοί δείκτες	7
Οικονομικό κλίμα	8
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές	9
Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες	10
Εξαγωγές, τουρισμός	11

**ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Επιτάχυνση των αλλαγών για υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης!

Μιχάλης Μασουράκης

Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr

T: +30 211 500 6104

Θανάσης Πρίντσιπας

Senior Advisor

E: printsipas@sev.org.gr

T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:

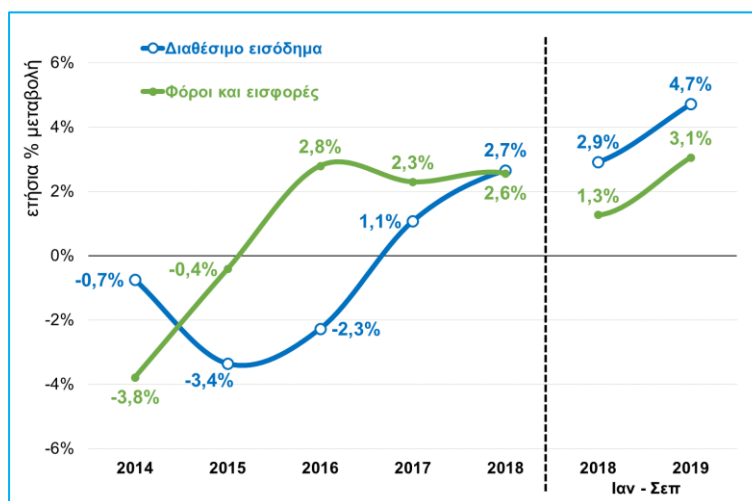

Οι προσδοκίες για βελτίωση των προοπτικών της οικονομίας και της ζωής των νοικοκυριών εξακολουθούν να παραμένουν σε υψηλό επίπεδο. Η οικονομική πολιτική, σταδιακά αλλά σταθερά, αποκτά όλο και ευρύτερη αναπτυξιακή διάσταση, προς την κατεύθυνση ενός πιο εξωστρεφούς παραγωγικού προτύπου. Αυτό συμβαίνει, μάλιστα, εν μέσω ενός αβέβαιου οικονομικού και γεωπολιτικού περιβάλλοντος, που μπορεί ενδεχομένως να επιδεινωθεί λόγω της απειλής του κορονοϊού από την Κίνα. Στο πλαίσιο αυτό, η δρομολογηθείσα μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης, και ιδίως η κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης και η επιδιωκόμενη αύξηση του δημοσιονομικού χώρου με συμφωνημένη μείωση του πρωτογενούς πλεονάσματος – στόχου κατά 1 έως 1,5 π.μ. του ΑΕΠ, είναι πολιτικές προς τη σωστή κατεύθυνση. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν ταυτίζονται απαραίτητα με την ενίσχυση των μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών δυνατοτήτων της ελληνικής οικονομίας. Υπάρχουν τεράστιες ανάγκες για δαπάνες στην υγεία και την παιδεία/κατάρτιση/δεξιότητες, που θα πρέπει να ικανοποιηθούν κατά προτεραιότητα. Επίσης, οι ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νομοσχεδίου που έχει κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή, τείνουν να διευρύνουν το έλλειμμα της κοινωνικής ασφάλισης, που είναι ήδη το μεγαλύτερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως ποσοστό του ΑΕΠ. Ούτε, όμως, οι πολιτικές αυτές είναι υποκατάστατα της επιτάχυνσης και της εμβάθυνσης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Χωρίς τις τελευταίες, η ελληνική οικονομία θα συνεχίσει να χαρακτηρίζεται από έλλειψη ανταγωνιστικότητας, επενδύσεων και δεξιοτήτων, με αποτέλεσμα ανεπαρκή επίπεδα παραγωγικότητας, εξαγωγικής διείσδυσης και απασχόλησης. Παράλληλα, το εργατικό δυναμικό θα συνεχίσει να απασχολείται σε δουλειές μικρής προστιθέμενης αξίας, περιορισμένης τεχνολογικής έντασης και χαμηλών αμοιβών.

Η οικονομική κατάσταση συνεχώς βελτιώνεται, με αργούς, όμως, ρυθμούς, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία. Το 2019 σημειώθηκε για πρώτη φορά επιτάχυνση της μεταποιητικής παραγωγής χωρίς καύσιμα (+3,1% το 2019 έναντι +2,6%, +2,6%, +2,4% το 2018, 2017, 2016 αντιστοίχως), παρά την αποκλιμάκωση της αύξησης των εξαγωγών αγαθών χωρίς καύσιμα (+5,2% το 2019 έναντι +10,6% το 2018) λόγω χειροτέρευσης του διεθνούς περιβάλλοντος. Ταυτόχρονα, η οικονομία ωφελήθηκε από την επιτάχυνση της αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών (+4,7% στο 9μηνο του 2019 σε τρέχουσες τιμές έναντι +2,9% στο 9μηνο του 2018), κατά βάση λόγω του εκλογικού κύκλου. Στην αύξηση

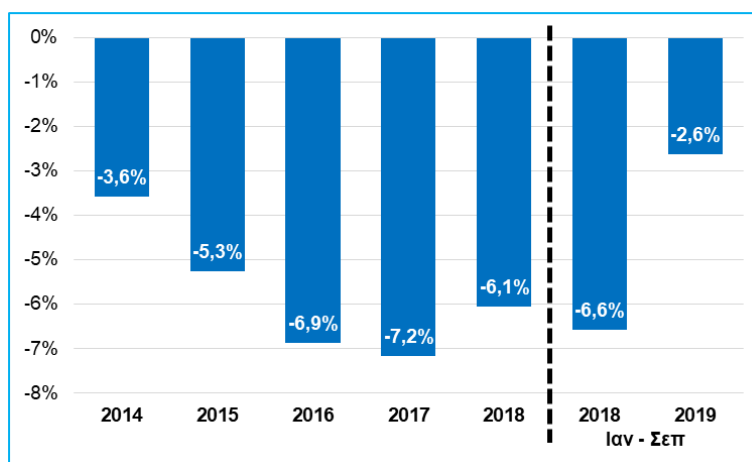
Η δρομολογηθείσα μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης, και ιδίως η κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης και η επιδιωκόμενη αύξηση του δημοσιονομικού χώρου με συμφωνημένη μείωση του πρωτογενούς πλεονάσματος – στόχου κατά 1 έως 1,5 π.μ. του ΑΕΠ, είναι πολιτικές προς τη σωστή κατεύθυνση. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν ταυτίζονται απαραίτητα με την ενίσχυση των μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών δυνατοτήτων της ελληνικής οικονομίας.

αυτή συνέβαλαν, μεταξύ άλλων, οι αμοιβές των μισθωτών (+2,7 π.μ.) και οι συντάξεις (+1,1 π.μ.), παρά την αύξηση των φόρων και κοινωνικών εισφορών (-1 π.μ. **Δ01**). Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, τα νοικοκυριά άντλησαν λιγότερους πόρους από τις σωρευμένες αποταμίευσεις για να στηρίξουν την κατανάλωση τους, ενώ βρήκαν και την ευκαιρία να μειώσουν τα χρέη τους, με αποτέλεσμα να επιβραδυνθεί η ιδιωτική κατανάλωση (+0,2% στο 9μηνο του 2019 σε σταθερές τιμές έναντι +1,0% στο 9μηνο του 2018) και ο όγκος των λιανικών πωλήσεων εκτός καυσίμων (+0,8% στο 11μηνο του 2019 έναντι +1,9% στο 11μηνο του 2018), μειώνοντας έτσι το ποσοστό αρνητικής αποταμίευσης (σε -2,6% στο 9μηνο του 2019 έναντι -6,6% στο 9μηνο του 2018, **Δ02**). Σημειώνεται ότι οι αυξήσεις αυτές στα εισοδήματα δεν είναι βιώσιμες καθώς βρίσκονται σε αναντιστοιχία με την στασιμότητα της παραγωγικότητας στην οικονομία, με την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά ώρα εργασίας να μειώνεται κατά -0,2% στο 9μηνο του 2019 έναντι αύξησης κατά +0,1% στο 9μηνο του 2018. Συνεπώς, το 2020 είναι απαραίτητο να επιταχυνθούν κατά προτεραιότητα οι ιδιωτικές επενδύσεις και να αυξηθεί η παραγωγικότητα για να καταγράψει η οικονομία τους αναμενόμενους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Δ01: Μεταβολή διαθέσιμου εισοδήματος και φόρων και εισφορών των νοικοκυριών σε τρέχουσες τιμές (ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2019)

Δ02: Ποσοστό αποταμίευσης νοικοκυριών (ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2019)

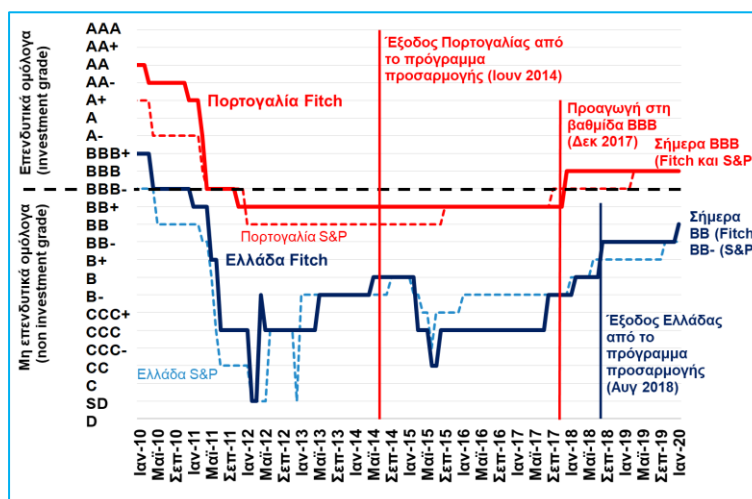

Υπάρχουν τεράστιες ανάγκες για δαπάνες στην υγεία και την παιδεία / κατάρτιση / δεξιότητες, που θα πρέπει να ικανοποιηθούν κατά προτεραιότητα. Επίσης, οι ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νομοσχεδίου που έχει κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή, τείνουν να διευρύνουν το έλλειμμα της κοινωνικής ασφάλισης, που είναι ήδη το μεγαλύτερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Παρά την εντεινόμενη, πάντως, οικονομική δραστηριότητα, η αύξηση της απασχόλησης των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα έχει αρχίσει να επιβραδύνεται. Αργά η γρήγορα, μάλιστα, εάν η τάση αυτή δεν αντιστραφεί με αύξηση της επενδυτικής δραστηριότητας, θα αρχίσει να επηρεάζει αρνητικά την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος το 2020. Αυτό θα συμβεί διότι δεν θα επαναληφθεί η μεγάλη αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης το 2019 λόγω των εκλογών, (+3% στο 9μηνο του 2019 έναντι -2,9% το 9μηνο του 2018), αν και θα μετριαστεί από την αναμενόμενη μείωση των φόρων και ασφαλιστικών εισφορών. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να επιδειχθεί σύνεση από την πολιτεία στην αύξηση του κατώτατου μισθού το 2020, καθώς μια επανάληψη της μαξιμαλιστικής πολιτικής του 2019 θα έχει αρνητικές συνέπειες για την οικονομία. Τα στοιχεία μισθών του ΕΦΚΑ είναι διαφωτιστικά. Η ετήσια μεταβολή του μέσου μισθού των εργαζομένων με μερική απασχόληση (καθώς, κατά τεκμήριο, επηρεάζονται περισσότερο από τις αυξήσεις του κατώτατου μισθού) ανήλθε τον Ιούλιο 2019 σε +9% από +4,7% τον Φεβρουάριο του 2019, όταν σημειώθηκε η αύξηση του κατώτατου μισθού κατά +11%. Στην περίπτωση του μέσου μισθωτού (είτε εργάζεται με πλήρη είτε με μερική απασχόληση), η αντίστοιχη ετήσια μεταβολή διαμορφώθηκε τον Ιούλιο του 2019 σε +4,6% από +2,2% τον Φεβρουάριο του 2019. Ταυτόχρονα, οι μισθολογικές αυτές αυξήσεις φαίνεται να έχουν οδηγήσει σε επιβράδυνση της απασχόλησης. Ο μέσος μηνιαίος μισθός των ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ διαμορφώθηκε σε €951,7 το 7μηνο του 2019, έναντι €919,7 το 7μηνο του 2018 και €937,6 το 7μηνο του 2017. Αντίθετα, ο ρυθμός δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στο 7μηνο του 2019 (+281,8 χιλ.) επιβραδύνθηκε σε σχέση με το 2018. (+289,6 χιλ.). Σημειώνεται ότι για όλο το έτος οι καθαρές προσλήψεις αυξήθηκαν κατά +127,6 χιλ. το 2019, επιβραδυνόμενες σημαντικά σε σχέση με το 2018, όταν είχαν αυξηθεί κατά +141 χιλ. Μάλιστα, ακόμη και ο τουρισμός εμφανίζει επιβράδυνση στις καθαρές προσλήψεις (κατά -3% ή -0,9χιλ., ενώ στην υπόλοιπη οικονομία η τάση είναι εντονότερη (κατά -11,1% ή -12,4 χιλ.)).

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η εμπιστοσύνη της αγοράς στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας παραμένει αμείωτη. Έτσι, στις 24 Ιανουαρίου 2020 ο οίκος αξιολόγησης Fitch προχώρησε στην αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας σε BB από BB-, με θετικές προοπτικές για την ελληνική οικονομία, η οποία απέχει πλέον δύο βαθμίδες από το όριο των επενδυτικών ομολόγων (A03). Η εξέλιξη αυτή άνοιξε το δρόμο για την επιτυχή έξοδο στις αγορές με την άντληση €2,5 δισ. μέσω της έκδοσης 15ετούς ομολόγου με επιτόκιο 1,9%. Σημειώνεται ότι η απόδοση του ελληνικού 10ετούς ομολόγου έχει έκτοτε υποχωρήσει κάτω του 1%, ενώ και το περιθώριο έναντι του αντίστοιχου Γερμανικού ομολόγου υποχωρεί ραγδαία, έχοντας διαμορφωθεί σε 1,32 π.μ. στις 12/02/2020 από 3,50 π.μ. πριν τις Ευρωεκλογές του 2019 και 1,30 π.μ. πριν την κρίση (Οκτ 2009). Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την πεποίθηση των επενδυτών ότι η ελληνική οικονομία θα παραμείνει σε τροχιά ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια και το χρέος της γενικής κυβέρνησης θα συνεχίσει να υποχωρεί με σταθερό ρυθμό.

Δ03: Αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας και της Πορτογαλίας από τους οίκους Fitch και Standard and Poor's (Fitch και Standard and Poor's, Ιαν. 2020)

Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία:

- Ο **δείκτης οικονομικού κλίματος** διαμορφώθηκε στις 108,4 μονάδες, από 109,4 μονάδες τον προηγούμενο μήνα και 99,6 μονάδες τον Ιανουάριο του 2019. Η κάμψη αυτή οφείλεται κυρίως στην υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και των προσδοκιών στις κατασκευές και στις υπηρεσίες, ενώ αντίθετα οι προσδοκίες στη βιομηχανία ενισχύθηκαν και στο λιανικό εμπόριο παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες
- Ο **δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης** διαμορφώθηκε τον Ιανουάριο του 2020 στις -10 μονάδες από -6,2 μονάδες τον προηγούμενο μήνα και -28,3 μονάδες τον Ιανουάριο του 2019. Ωστόσο, ο δείκτης παραμένει σε ένα από τα υψηλότερα επίπεδα που έχει καταγραφεί από το 2000, ενώ η υποχώρηση του Ιανουαρίου 2020 συμπίπτει με το τέλος της εορταστικής περιόδου των Χριστουγέννων και ακολουθεί σε γενικές γραμμές την εποχικότητα των προηγούμενων ετών. Στους επιμέρους δείκτες η αισιοδοξία των νοικοκυριών διατηρείται σε υψηλά επίπεδα, με το ποσοστό αυτών που εκτιμούν ότι η κατάσταση της οικονομίας θα χειροτερεύσει να διαμορφώνεται κοντά στο 20% από 50% περίπου πριν το καλοκαίρι του 2019 και 80% στις αρχές του 2017. Αντίθετα, η πρόθεση των νοικοκυριών για αποταμίευση δεν έχει βελτιωθεί αντίστοιχα, με το ποσοστό αυτών που δηλώνουν ότι η αποταμίευσή τους θα μειωθεί να παραμένει κοντά στο 80%. Επίσης, το ποσοστό αυτών που δηλώνουν ότι θα προβούν σε λιγότερες σημαντικές αγορές το επόμενο διάστημα (ηλεκτρικές συσκευές, οικιακό εξοπλισμό κλπ) αυξάνεται από τον Οκτώβριο του 2019 και τον Ιανουάριο του 2020 ανήλθε σε 49%, από 37% τον προηγούμενο μήνα και 43% τον Ιανουάριο του 2019.
- Οι προσδοκίες στη μεταποίηση διατηρήθηκαν σε θετικό έδαφος τον Ιανουάριο του 2020 με βάση τον **Δείκτη Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)**, ο οποίος διαμορφώθηκε στις 54,4 μονάδες από 53,9 μονάδες τον προηγούμενο μήνα και 53,7 μονάδες τον Ιανουάριο του 2019. Ειδικότερα, ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής και των πωλήσεων επιταχύνθηκε τον Ιανουάριο του 2020 και η ζήτηση από το εξωτερικό ενισχύθηκε, οδηγώντας στην αύξηση της απασχόλησης. Παράλληλα, η επιχειρηματική εμπιστοσύνη παρέμεινε έντονη, ιδίως λόγω της αύξησης των νέων παραγγελιών, δημιουργώντας αισιοδοξία για την πορεία των επενδύσεων στη μεταποίηση.
- Η **παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών** επανήλθε σε θετικό έδαφος τον Δεκέμβριο του 2019 (+1,9%), έπειτα από πτώση (-2,5%) τον προηγούμενο μήνα. Συνολικά, το 2019 εμφανίζει άνοδο +3,1%, κυρίως λόγω της αύξησης της παραγωγής φαρμάκων (+22,8%) και ηλεκτρονικών προϊόντων (+28,2%). Αντίθετα η παραγωγή μη μεταλλικών ορυκτών και βασικών μετάλλων εμφανίζει πτώση (-7,9% και -3,0% αντίστοιχα), η οποία συνδέεται αφενός με την ολοκλήρωση μεγάλων έργων υποδομών το 2017 και 2018 και αφετέρου με τις εντάσεις στο διεθνές εμπόριο.
- Οι **εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα** αυξήθηκαν κατά +8,3% τον Δεκέμβριο του 2019 και κατά +5,2% στο σύνολο του 2019, έναντι +10,6% το 2018. Παράλληλα, οι εισαγωγές χωρίς καύσιμα αυξήθηκαν κατά +6,2% τον Δεκέμβριο του 2019 και κατά +6,4% στο σύνολο του 2019, έναντι +8,6% το 2018 (**Δ04**). Λόγω της μεγαλύτερης επιβράδυνσης των εξαγωγών χωρίς καύσιμα σε σύγκριση με τις αντίστοιχες εισαγωγές, το εμπορικό έλλειμμα χωρίς καύσιμα διογκώθηκε κατά €1,3 δισ. και ανήλθε σε €17,5 δισ. Από τις βασικές κατηγορίες αγαθών, το 2019 οι μεγαλύτερες αυξήσεις στην αξία εξαγωγών σημειώθηκαν στα βιομηχανικά προϊόντα (+8,2%), ιδίως τα διάφορα βιομηχανικά είδη (+22,4%) και τα χημικά (+17,2%). Αντίθετα, οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων εμφανίζουν πτώση (-1,1%), κυρίως λόγω της μείωσης των εξαγωγών λαδιού (-40,5%).

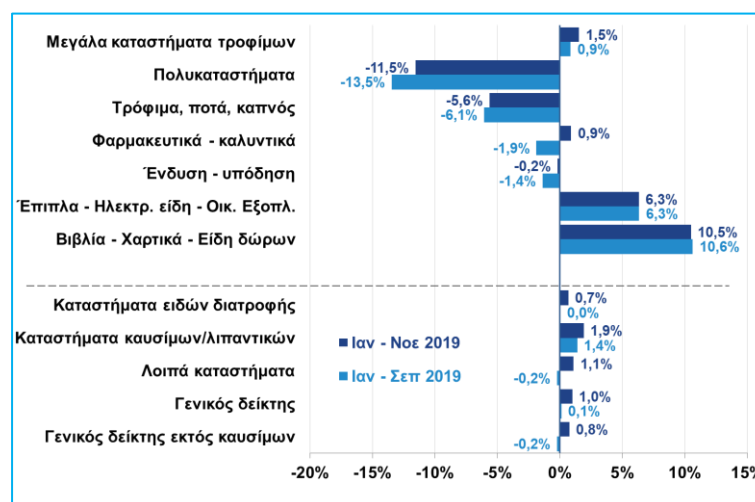
Οι αυξήσεις στα εισοδήματα δεν είναι βιώσιμες καθώς βρίσκονται σε αναντιστοιχία με την στασιμότητα της παραγωγικότητας στην οικονομία. Το 2020 είναι απαραίτητο να επιταχυνθούν κατά προτεραιότητα οι ιδιωτικές επενδύσεις και να αυξηθεί η παραγωγικότητα για να καταγράψει η οικονομία τους αναμενόμενους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Δ04: Εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών (ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2020)

Ομάδες προϊόντων (€ εκατ.)	Εισαγωγές		%Δ	Εξαγωγές		%Δ
	2018	2019		2018	2019	
Αγροτικά προϊόντα	6.682,9	6.947,6	4,0%	6.037,0	5.972,4	-1,1%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	5.759,0	6.055,8	5,2%	4.609,1	4.805,6	4,3%
Ποτά, καπνός	665,0	665,0	0,0%	723,2	747,3	3,3%
Λάδια & λίπη ζωικά ή φυτικά	258,9	226,8	-12,4%	704,7	419,5	-40,5%
Πρώτες ύλες	1.411,6	1.398,5	-0,9%	1.378,1	1.481,1	7,5%
Καύσιμα	15.958,5	14.932,9	-6,4%	11.484,4	10.673,5	-7,1%
Βιομηχανικά προϊόντα	29.956,4	31.970,6	6,7%	13.995,4	15.141,8	8,2%
Χημικά	7.999,0	8.603,7	7,6%	3.500,8	4.104,5	17,2%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	6.510,6	6.322,5	-2,9%	5.244,3	5.021,7	-4,2%
Μηχανήματα, μεταφορικός εξοπλ.	9.676,2	10.431,6	7,8%	2.927,4	3.172,7	8,4%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	5.770,7	6.612,8	14,6%	2.323,0	2.842,9	22,4%
Άλλα	110,3	271,4	146,0%	576,6	531,9	-7,8%
Σύνολο	54.119,7	55.521,0	2,6%	33.471,6	33.800,7	1,0%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	38.161,2	40.588,1	6,4%	21.987,2	23.127,2	5,2%

Πρέπει να επιδειχθεί σύνεση από την πολιτεία στην αύξηση του κατώτατου μισθού το 2020, καθώς μια επανάληψη της μαξιμαλιστικής πολιτικής του 2019 θα έχει αρνητικές συνέπειες για την οικονομία.

Δ05: Όγκος λιανικών πωλήσεων κατά κατηγορία καταστημάτων (ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2020)

- Ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων σημείωσε άνοδο +3,9% τον Νοέμβριο του 2019, επιπλέον αύξησης +4% τον αντίστοιχο μήνα του 2018. Ειδικότερα, κατά το διάστημα Οκτ – Νοε 2019, ο όγκος των λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων επιταχύνθηκε σε +5,4%, μετά από οριακή πτώση (-0,2%) στο 9μηνο του 2019 (Δ05), ενισχύοντας τις προοπτικές για την πορεία της ιδιωτικής κατανάλωσης και του ΑΕΠ κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2019 ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων εμφανίζει άνοδο +0,8% (έναντι ανόδου +1,9% κατά το αντίστοιχο διάστημα το 2018), με τη μεγαλύτερη αύξηση να καταγράφεται στα καταστήματα βιβλίων και ειδών τεχνολογίας (+10,5%) και επίπλων και οικιακού εξοπλισμού (+6,3%), ενώ αντίθετα μεγάλη υποχώρηση καταγράφεται στα πολυκαταστήματα (-11,5%).
- Ο όγκος της οικοδομικής δραστηριότητας αυξήθηκε κατά +6,7% κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2019, επιπλέον αύξησης +21,7% κατά το αντίστοιχο διάστημα το 2018 και +21,3% στο σύνολο του 2018. Σημειώνεται ότι τον Οκτώβριο του 2019 ο όγκος των νέων οικοδομικών αδειών σημείωσε κάμψη (-9,9%, έναντι αύξησης +37,9% τον Οκτώβριο του 2018), έπειτα από σημαντική άνοδο τους τρεις προηγούμενους μήνες (+38% το διάστημα Ιούλιος – Σεπτέμβριος 2019 σε

σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα το 2018). Η πτώση αυτή εκτιμάται ότι είναι συγκυριακή, καθώς, η εξαίρεση του ΦΠΑ από την οικοδομή αναμένεται να συμβάλει στην άνοδο της δραστηριότητας τους επόμενους 18 μήνες, ιδίως αναφορικά με τις άδειες για νέες κατοικίες.

- Το 2019 αναμένεται να είναι ακόμα ένα έτος ρεκόρ για τον **τουρισμό**, καθώς ήδη στο 11μηνο του 2019 οι εισπράξεις (€17,9 δισ.) ξεπέρασαν τις εισπράξεις στο σύνολο του 2018 (€16,1 δισ.). Παράλληλα, οι αφίξεις κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2019 ανήλθαν σε 30,7 εκατ., καταγράφοντας αύξηση +4,0% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα το 2018.
- Το εποχικά διορθωμένο **ποσοστό ανεργίας** συνέχισε να μειώνεται τον Νοέμβριο του 2019 και διαμορφώθηκε σε 16,5%, από 16,6% τον προηγούμενο μήνα και 18,6% τον Νοέμβριο του 2018. Αν και το ποσοστό ανεργίας ακολουθεί μια σταθερή πτωτική πορεία, τα στοιχεία από την ΕΡΓΑΝΗ καταγράφουν επιβράδυνση της αύξησης των καθαρών προσλήψεων (+127,6 χιλ. στο σύνολο του 2019, έναντι +141 χιλ. το 2018). Παράλληλα, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι που αναζητούν εργασία συνέχισαν να αυξάνονται (1.064 χιλ. τον Δεκέμβριο του 2019 έναντι 1.018 χιλ. τον προηγούμενο μήνα και 935 χιλ. τον Δεκέμβριο του 2018). Πάντως, οι καθαρές προσλήψεις τον Ιανουάριο του 2020 διαμορφώθηκαν σε -17,3 χιλ. έναντι -22,3 χιλ. τον Ιανουάριο πέρυσι.
- Οι **καταθέσεις των νοικοκυριών** σημείωσαν άνοδο +€1,8 δισ. τον Δεκέμβριο του 2019, γεγονός το οποίο αποδίδεται κυρίως στην καταβολή των αγροτικών επιδοτήσεων και του δώρου Χριστουγέννων στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα. Παράλληλα, η μηνιαία ροή **καταθέσεων των επιχειρήσεων** ήταν θετική κατά +€2,3 δισ., κυρίως λόγω του κλεισίματος των βιβλίων του οικονομικού έτους. Σε κάθε περίπτωση, οι συνθήκες λειτουργίας του τραπεζικού τομέα παρουσιάζουν βελτίωση, καθώς από τον Ιανουάριο του 2019 οι καταθέσεις των νοικοκυριών έχουν αυξηθεί κατά +€6,6 δισ. και το υπόλοιπό τους τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους διαμορφώθηκε σε €116,7 δισ. Την ίδια ώρα, ο **ρυθμός χρηματοδότησης** των επιχειρήσεων διαμορφώθηκε σε +1,9%, ενώ αντίθετα η πιστωτική επέκταση στα νοικοκυριά παρέμεινε αρνητική (-3,4% στα στεγαστικά δάνεια και -1,3% στα καταναλωτικά).

Η εμπιστοσύνη της αγοράς στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας παραμένει αμείωτη. Έτσι, στις 24 Ιανουαρίου 2020 ο οίκος αξιολόγησης Fitch προχώρησε στην αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας σε BB από BB-, με θετικές προοπτικές για την ελληνική οικονομία, η οποία απέχει πλέον δύο βαθμίδες από το όριο των επενδυτικών ομολόγων.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

	2017	2018	2019	2019		2020
	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Νοε	Δεκ	Ιαν
Οικονομικό κλίμα	96,4	102,0	103,9	106,9	109,4	108,4
Καταναλωτική εμπιστοσύνη	-58,8	-44,0	-19,8	-6,8	-6,2	-10,0
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	67%	55%	31%	19%	18%	23%
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	74%	59%	32%	17%	18%	22%
% που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	68%	50%	34%	19%	26%	28%
% που θεωρεί απίθανο να αποταμιεύσει	91%	87%	81%	79%	77%	82%

Απασχόληση, Ανεργία, Τιμές, Παραγωγικότητα, Ανταγωνιστικότητα

	2017	2018	2019	2020	Περίοδος
Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία)	+80.500	+81.800	+61.800	...	Ιαν – Νοε
Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	-21.600	-26.500	-7.000	...	Νοε
Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου)	-30.587	+55.568	+129.077	...	Ιαν – Δεκ
Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα)	+15.103	+36.484	+46.023	...	Δεκ
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	+143.545	+141.003	+127.644	...	Ιαν – Δεκ
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	-29.817	-16.542	-22.333	-17.318	Ιαν
Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	21,0%	18,6%	16,5%	...	Νοε
Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	21,6%	19,4%	17,3%	...	Ιαν – Νοε
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ)	0,7%	0,6%	0,8%	...	Δεκ
Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ)	1,1%	0,6%	0,3%	...	Ιαν – Δεκ
Παραγωγικότητα (ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας, 2010 = 100)	92,6	92,2	94,0	...	Γ' 3μηνο
Μέσος δείκτης περιόδου	92,6	92,9	93,6	...	Ιαν – Σεπ
Ανταγωνιστικότητα (πραγματική σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία, 2010 = 100)*	82,6	83,7	81,8	...	Γ' 3μηνο
Μέσος δείκτης περιόδου	81,8	83,2	82,0	...	Ιαν – Σεπ

ΑΕΠ

(με εποχική διόρθωση, σταθερές τιμές, ετήσια μεταβολή)

	2017	2018	2019			
			Q1	Q2	Q3	Ιαν-Σεπ
ΑΕΠ	1,5%	1,9%	1,4%	2,8%	2,3%	2,2%
Εγχώρια ζήτηση	1,6%	0,4%	2,1%	1,9%	-0,6%	1,1%
Ιδιωτική κατανάλωση	0,9%	1,1%	0,7%	-0,3%	0,2%	0,2%
Δημόσια κατανάλωση	-0,4%	-2,5%	0,2%	9,4%	-0,5%	3,0%
Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων)	10,0%	1,8%	14,6%	1,3%	-5,0%	3,0%
Επενδύσεις σε πάγια	9,1%	-12,2%	8,1%	-6,1%	2,0%	1,0%
Κατοικίες	-5,5%	17,2%	6,7%	19,4%	3,9%	9,8%
Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών)	1,2%	-22,9%	1,7%	-36,4%	-4,0%	-15,2%
Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπλικά συστήματα)	6,2%	15,9%	3,1%	3,7%	1,6%	2,8%
Μεταφορές (περιλ. οπλικά συστήματα)	50,9%	-43,5%	20,3%	73,6%	-17,7%	15,5%
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	6,8%	8,7%	4,5%	5,8%	9,5%	6,6%
Εξαγωγές αγαθών	5,7%	8,4%	-0,4%	4,1%	6,2%	3,3%
Εξαγωγές υπηρεσιών	8,0%	9,0%	9,8%	8,1%	14,5%	10,8%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	7,1%	4,2%	9,8%	3,7%	-2,9%	3,3%
Εισαγωγές αγαθών	6,7%	2,0%	10,1%	3,9%	-4,9%	2,7%
Εισαγωγές υπηρεσιών	9,0%	14,4%	6,3%	2,8%	8,6%	5,9%

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

(ετήσια μεταβολή)

	2017 (σύνολο έτους)	2018 (σύνολο έτους)	2019	Περίοδος	2019	Περίοδος
Βιομηχανική παραγωγή	3,9%	1,6%	-0,6%	Ιαν – Δεκ	-8,1%	Δεκ
Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	2,6%	2,6%	3,1%	Ιαν – Δεκ	1,9%	Δεκ
Παραγωγή στις κατασκευές	-19,4%	-12,7%	-4,2%	Ιαν – Σεπ	-9,1%	Γ' 3μηνο
Κτίρια	-19,5%	-5,6%	0,1%	Ιαν – Σεπ	-5,4%	Γ' 3μηνο
Υποδομές	-19,4%	-16,3%	-6,7%	Ιαν – Σεπ	-11,0%	Γ' 3μηνο
Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	19,4%	21,3%	6,7%	Ιαν – Νοε	7,0%	Νοε
Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	1,2%	1,5%	1,0%	Ιαν – Νοε	3,1%	Νοε
Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	1,3%	1,7%	0,8%	Ιαν – Νοε	3,9%	Νοε
Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	20,8%	22,6%	12,6%	Ιαν – Δεκ	8,3%	Ιαν 2020
Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	7,3%	10,5%	5,6%	Ιαν – Δεκ	7,9%	Δεκ
Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές***	3,8%	9,2%	6,1%	Ιαν – Δεκ	7,3%	Δεκ
Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	6,0%	10,5%	5,6%	Ιαν – Δεκ	3,4%	Δεκ
Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές***	5,8%	10,2%	1,3%	Ιαν – Δεκ	-2,4%	Δεκ
Τουρισμός – εισπράξεις	10,8%	10,1%	13,0%	Ιαν – Νοε	-0,8%	Νοε
Μεταφορές – εισπράξεις	16,9%	14,9%	4,3%	Ιαν – Νοε	-2,5%	Νοε
Λοιπές υπηρεσίες** – εισπράξεις	13,8%	-2,5%	2,7%	Ιαν – Νοε	6,3%	Νοε
Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες, εκτός κρουαζιέρας)	9,7%	10,8%	4,0%	Ιαν – Νοε	18,2%	Νοε

* με βάση το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, μεταξύ 37 εμπορικών εταιριών, πτώση = βελτίωση ανταγωνιστικότητας

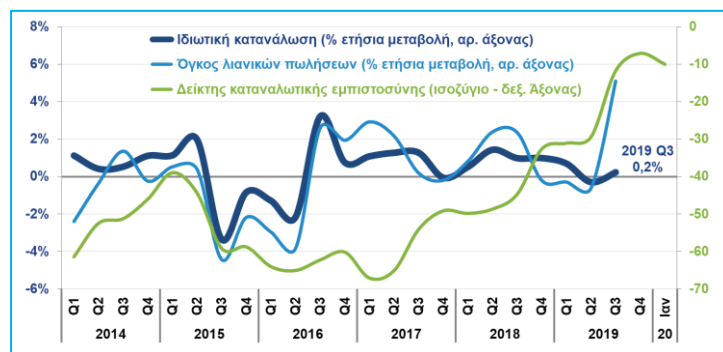
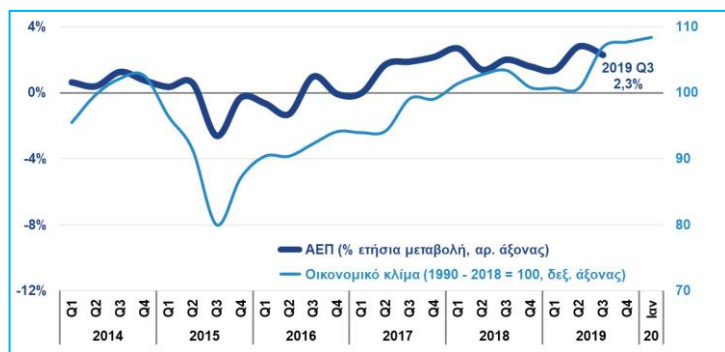
** περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

*** εκτίμηση ΣΕΒ

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤΤΕ, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, ΕΕ

Οικονομικό κλίμα

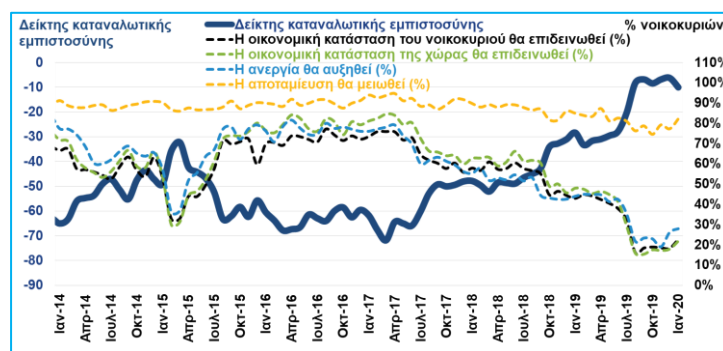
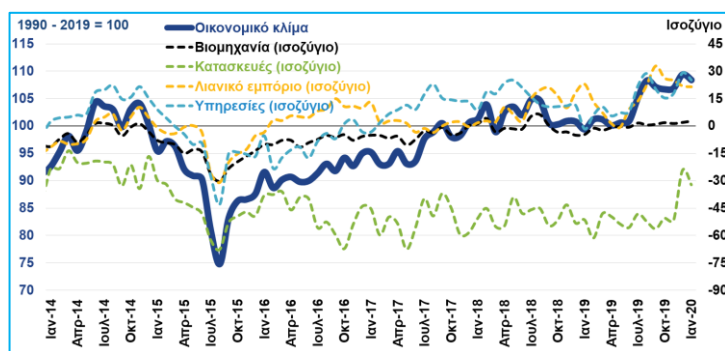

ΔΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2019, IOBE-DG ECFIN, Ιαν. 2020)

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ

ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2019, IOBE-DG ECFIN, Ιαν. 2020)

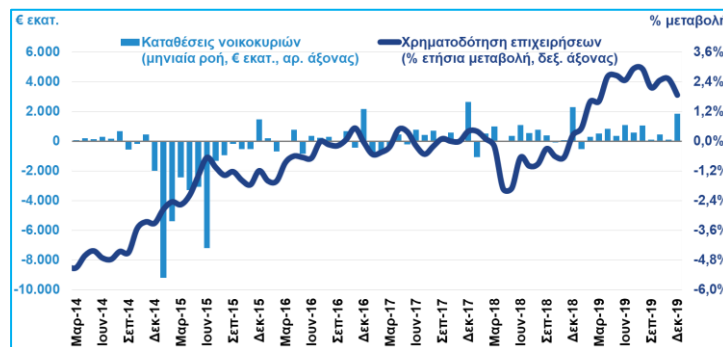

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

(IOBE-DG ECFIN, Ιαν. 2020)

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Ιαν. 2020)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

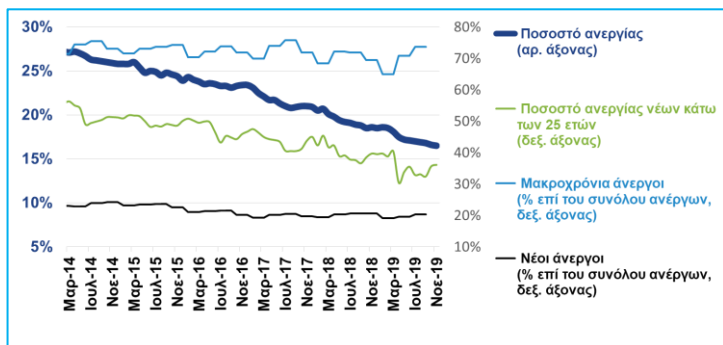
(Markit, Ιαν. 2020)

ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

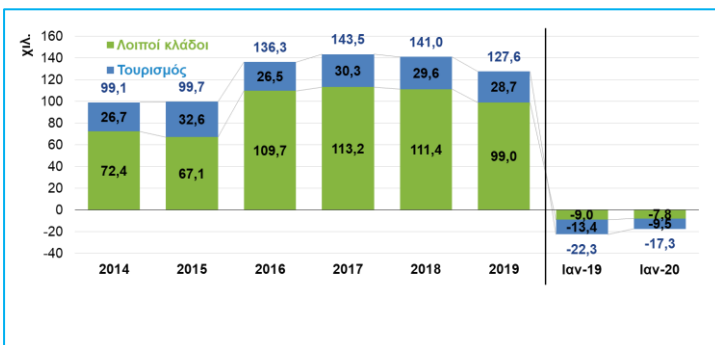
ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ (Τράπεζα της Ελλάδος, Δεκ. 2019)

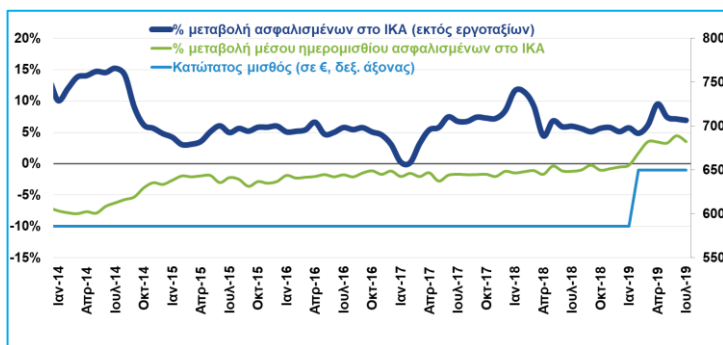
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές

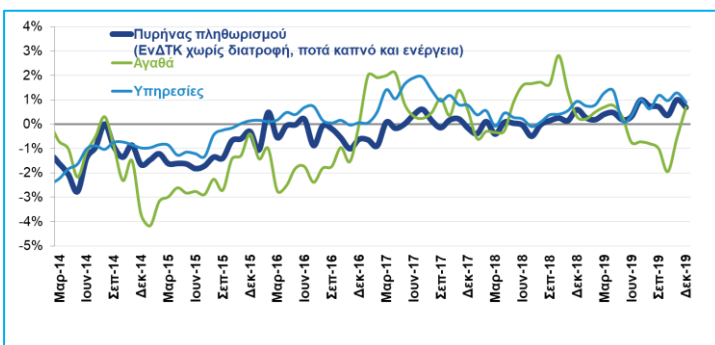
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (ΕΠΟΧΙΚΑ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)
(ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2019)

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΡΟΩΝ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(ΕΡΓΑΝΗ, Ιαν. 2020)

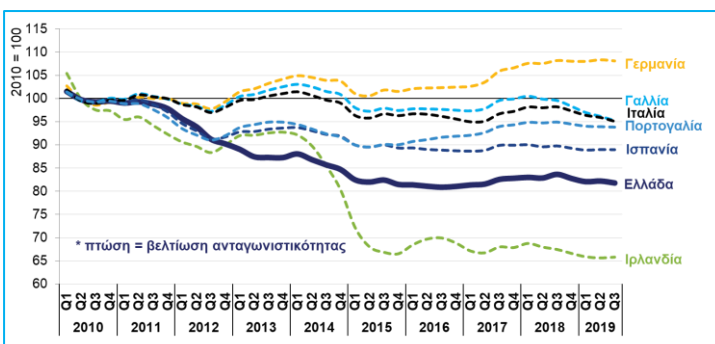
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΕΦΚΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ
(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΦΚΑ, Ιουλ. 2019)

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ
(ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2019)

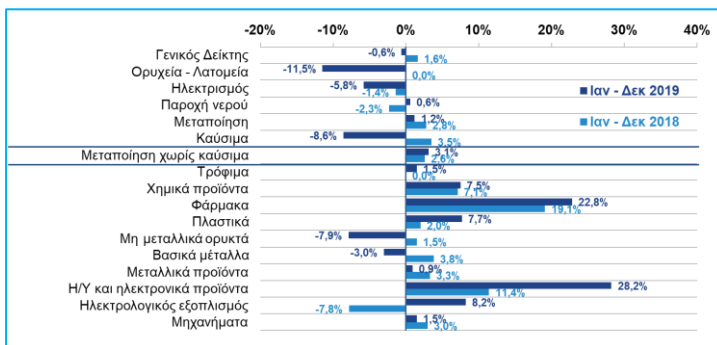
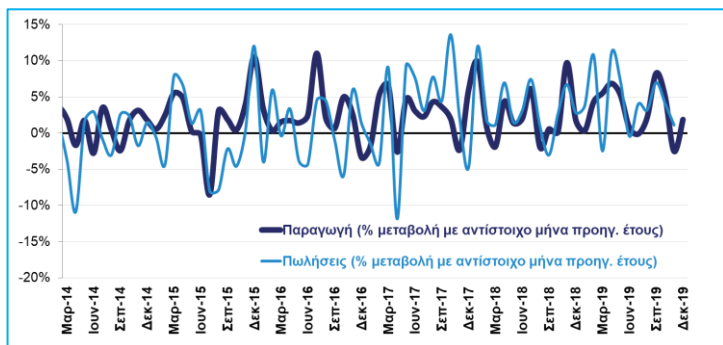

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2019, Bloomberg, 11 Φεβ. 2020)

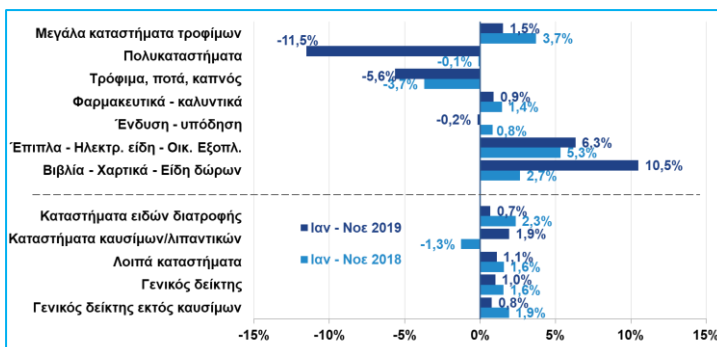
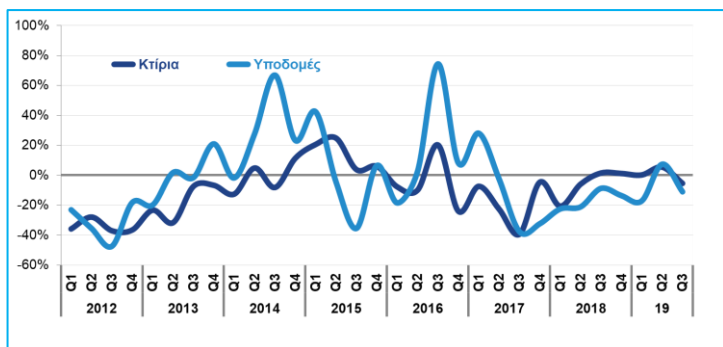
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΩΝ – ΚΟΣΤΟΥΣ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ (Eurostat, Γ' 3μηνο 2019)

Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2019)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2019)

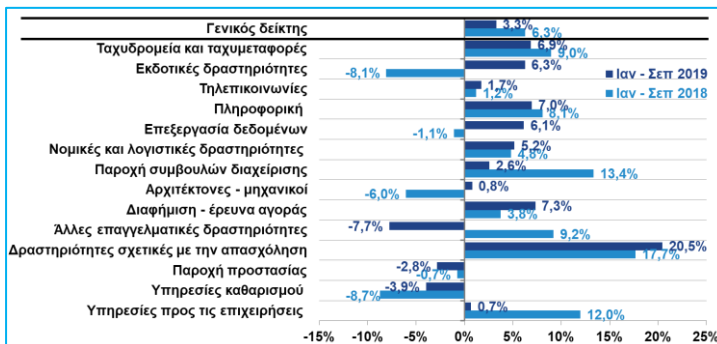

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2019)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

(% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2019)

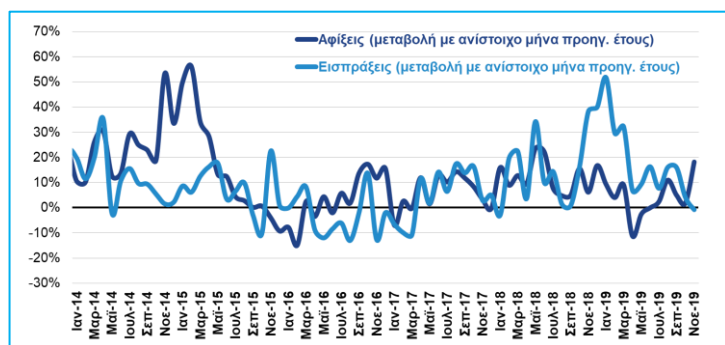
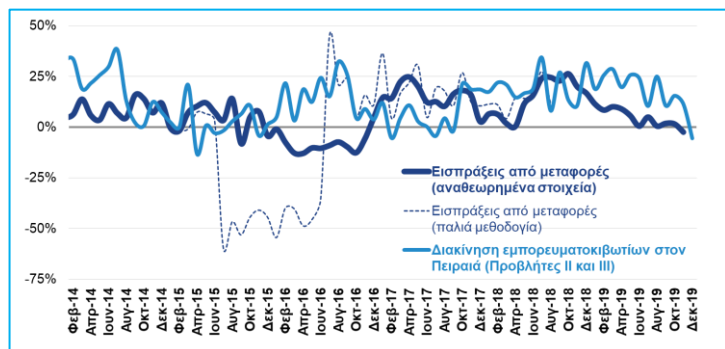
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Γ' 3μηνο 2019, ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2019)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2019)

Εξαγωγές, τουρισμός

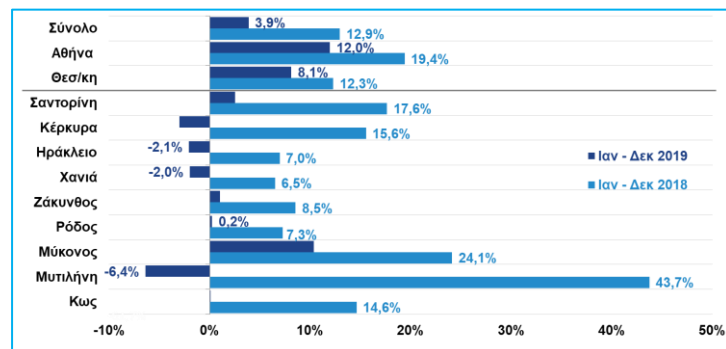
ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ
(ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2019)ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ
(ΤΤΕ, Νοε. 2019)

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

(ΤΤΕ, Νοε. 2019, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Δεκ. 2019)

Ομάδες προϊόντων (€ εκατ.)	Ιαν - Δεκ		%Δ
2018	2019		
Αγροτικά προϊόντα	6.037,0	5.972,4	-1,1%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	4.609,1	4.805,6	4,3%
Ποτά – καπνός	723,2	747,3	3,3%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	704,7	419,5	-40,5%
Πρώτες ύλες	1.378,1	1.481,1	7,5%
Καύσιμα	11.484,4	10.673,5	-7,1%
Βιομηχανικά προϊόντα	13.995,4	15.141,8	8,2%
Χημικά	3.500,8	4.104,5	17,2%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	5.244,3	5.021,7	-4,2%
Μηχανήματα	2.927,4	3.172,7	8,4%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	2.323,0	2.842,9	22,4%
Άλλα	576,6	531,9	-7,8%
Σύνολο	33.471,6	33.800,7	1,0%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	21.987,2	23.127,2	5,2%

Πρόσθετη ανάλυση:	Ιαν - Νοε		%Δ
2018	2019		
Μεταποιημένα προϊόντα	17.490,5	18.419,9	5,3%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	3.286,0	3.077,6	-6,3%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	3.005,8	3.138,3	4,4%
εκ των οποίων: αγροτικά	1.786,0	1.844,2	3,3%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	20.496,3	21.558,2	5,2%
Καύσιμα	10.367,5	9.338,2	-9,9%
Σύνολο	30.863,8	30.896,4	0,1%

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Δεκ. 2019)ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ
(ΣΕΤΕ, Δεκ. 2019)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€325 δισ.
69% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€61 δισ.
51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€66 δισ.
46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€4,0 δισ.**
41% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

197.000
10% συνόλου
ασφαλισμένων
στον ΕΦΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€4,9 δισ.
18% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,1 δισ.
23% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€1,1 δισ.
27% συνόλου****

* 21.075 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2017 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Πηγή: ICAP, Hellstat, Υπουργείο Οικονομικών, ΕΦΚΑ, ΕΛΣΤΑΤ

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

**ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών**

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

**SEV Hellenic Federation
of Enterprises**

168, Avenue de Cortenbergh

B-1000 Bruxelles

T: +32 (0) 2 662 26 85

E: kdiamantouros@sev.org.gr

**ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ**

